

DEMOGRAPHIC SITUATION IN UKRAINE: WAYS TO OVERCOME IN THE POST-WAR PERIOD

Larysa Yuryivna Vdovychenko

Associate Professor of Department of Economic Policy and Security, Admiral Makarov National University of Shipbuilding, Nikolaev, Ukraine

Abstract. The demographic situation in Ukraine in the pre-war, war and post-war periods is studied. It has been proven that the labor force is an important, but not a key factor in the country's economic development. Alternative ways of compensating for the labor shortage existing in Ukraine were considered. Recommendations are given for solving the situation with the demographic situation in Ukraine in the post-war period.

Key words: demography, economy, restoration of Ukraine.

УДК 330:355/359

РОЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Дюндін В. Д.

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки Херсонського навчально-наукового інституту

Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Херсон, Україна

dyundinvd@gmail.com

Анотація. Розглянуто необхідність державної підтримки малого бізнесу в сучасних умовах. Проаналізовано деякі особливості підприємницької діяльності. Наголошено на необхідності активізації держави в напрямку регулювання діяльності суб'єктів ринку.

Ключові слова. Державне регулювання. Малий бізнес. Підприємницька діяльність. Національна безпека.

Державне регулювання економічних процесів передбачає вжиття певних законодавчих, виконавчих та контролюючих заходів для досягнення певних цілей та завдань на макро- та мікрорівнях. В умовах ринкових відносин суб'єкти господарювання не завжди здатні самостійно забезпечувати вирішення низки питань у сфері захисту приватної власності, сегментації ринків, соціально-економічних проблем, безпеки держави тощо. У зв'язку з цим необхідне втручання державного механізму в діяльність різних ринкових структур для розвитку економіки, зокрема підприємництва, та підтримки належного рівня конкуренції та зайнятості населення.

Важливість і необхідність не тільки регулювання, а й підтримки підприємництва на державному рівні особливо гостро виходить на перший план у важких умовах господарювання під час військового становища. Малий бізнес відіграє особливу роль в економіці, з одного боку, залучаючи вільну робочу силу, з іншого, підтримуючи державу виплатами податків та різноманітних платежів, виробленою продукцією та послугами.

Зі сказаним вище і пов'язана актуальність розгляду питань взаємодії держави та сфери підприємництва.

Метою роботи є розгляд пріоритетних питань взаємодії держави та сфери підприємницької діяльності, взаємозалежність їх ефективного співіснування.

Підприємницька діяльність схильна до впливу як об'єктивних і суб'єктивних, зовнішніх і внутрішніх факторів, так і форс-мажорних подій (стихійні лиха, пандемія, війна). На нашу

думку, саме при настанні останніх, коли виникають труднощі у виконанні різних зобов'язань, порушуються господарські зв'язки, знижується соціально-економічна ефективність на різних рівнях, малий бізнес особливо потребує державної підтримки, щоб не просто окремо існувати, а й дотримуватися найважливіших цілей держави.

Сутність державного регулювання підприємництва полягає у реалізації відповідної економічної політики із застосуванням різних засобів та інструментів. При цьому визначення цілей і завдань цієї політики ґрунтується на принципах централізації та децентралізації управління.

До них можна віднести:

- створення сприятливих умов для стабільного розвитку економіки як основи успішного підприємництва;
- адекватне правове забезпечення функціонування ринкових структур;
- здійснення відповідного контролю за дотриманням суб'єктами господарювання встановлених правових норм і нормативів;
- надання можливостей для участі малого бізнесу у різних загальнодержавних програмах, грантах та ініціативах.

Сучасний етап функціонування економіки України характеризується величезним тиском як з боку реальних чи потенційних союзників обраного країною шляху розвитку, так і відвертих недоброзичливців і ворогів. Тому державна підтримка розвитку підприємництва має бути заснована, на нашу думку, на розширенні видів взаємодії бізнесу та державного сектору економіки, застосуванні нових інструментів та механізмів економічної політики держави.

Підприємницька сфера, як і безліч інших, ослаблених останнім часом спочатку пандемією, а потім і військовими діями, що досі тривають, потребує підвищеної уваги з боку держави, особливо в частині підтримки. При цьому необхідно зазначити, що одним із найважливіших завдань держави є забезпечення національної безпеки, зокрема економічної. Сприяння у вирішенні останньої може і має здійснювати малий бізнес, збільшуючи зайнятість, підвищуючи продуктивність праці, підтримуючи рівень цін на товари народного споживання, сплачуючи податки.

Таким чином, вплив негативних зовнішніх факторів, що обрушилися на Україну в останнє десятиріччя (захоплення територій, пандемія, військові дії та пов'язана з цим зміна політичної, економічної та соціальної конструкції) викликає об'єктивну необхідність у посиленні державної уваги у вигляді регулювання та підтримки суб'єктів малого бізнесу з урахуванням стану окремих територій. Активізація підприємництва за підтримки держави дозволить не лише підтримати соціальну складову бізнесу, а й досягти вищого рівня економічної безпеки в країні загалом.

Література

1. Абрамова І.М. Проблеми розвитку малого підприємництва в Україні [Текст] / І.М. Абрамова // Фінанси України. - 2010. - №4 - С. 12 – 17.
2. Ближенський В.Є. Основні проблеми розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4543/1.pdf>.
3. Заярна Н.М. Міжнародний досвід підтримки малого бізнесу та сучасні українські реалії [Текст] / Н.М. Заярна // Науковий вісник НЛТУ України. - 2011. - Вип. 21.1. - С. 198-202.
4. Ольвінська Ю.О. Напрями удосконалення механізму сприяння розвитку суб'єктів малого підприємництва / Ю.О. Ольвінська // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 3. – С. 117–123.
5. Остапенко Н.В. Економічна сутність підтримки розвитку малого підприємництва / Н.В. Остапенко // Інноваційна економіка. – 2012. – № 3 (29). – С. 77–81.
6. Пріоритети вдосконалення державної політики розвитку малого підприємництва в Україні / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Д.С. Покришка // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 2 (31). – С. 49–54.

THE ROLE OF STATE SUPPORT OF ENTREPRENEURSHIP UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE

Dyundin Valeriy

PhD in Economics,

Associate professor of the department of economics, Kherson educational and scientific institute of admiral Makarov of National shipbuilding university

Kherson, Ukraine

Anotation. Considered the need for state support of small business in modern conditions. Some peculiarities of entrepreneurial activity are analyzed. The need to activate the state in the direction of regulating the activities of market entities is emphasized.

Keywords. State regulation. Small business. Entrepreneurship. National security.

УДК 330:378

АСПЕКТИ СПІВПРАЦІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ПІДПРИЄМСТВ У ЗАПРОВАДЖЕННІ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Канаши О.Є.

магістр кафедри інтелектуальної цифрової економіки

Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв, Україна

olesia.mandra@nuos.edu.ua

Анотація: Розбудова системи дуальної форми здобуття вищої освіти вимагає чіткого усвідомлення відносин між її суб'єктами, а саме: закладами вищої освіти, бізнесами та студентами дуальної форми навчання, а також механізмів їх регулювання. Одним з їх невід'ємних аспектів є ланка відносин «держава-підприємства», що поставило перед нами мету в розробці запропонованих в роботі рекомендацій щодо співпраці між державою та підприємствами, прихильними до неї.

Ключові слова: економіка, дуальна освіта, бізнес, органи державної влади, заклади вищої освіти.

Основна частина. Цариною дослідження, яке передувало формулюванню цих рекомендацій, були фінансово-економічні відносини, які виникають з приводу розподілу видатків між сторонами. Підприємств, що витрачаються на практичну підготовку студентів, та держави, яка опікується адмініструванням та виділенням коштів на утримання закладів вищої освіти, які їй підпорядковані.

Оскільки на підприємства припадає більша частка витрат у підготовці майбутніх фахівців, постає закономірне питання, з якої причини їх власники та менеджмент виявляють готовність до участі в дуальних програмах? Відповіді на нього містяться у попередніх розділах рукопису: вигода від продуктивної роботи стажистів в деяких випадках перевищує видатки на їх навчання. Додаймо до цього заощадження на оплаті послуг рекрутингових агенцій. І все ж таки, будьмо відверті, стимули від держави не були б зайвими. Деякі з них можемо бачити у табл. 1.